

Op 19 december 2024 is de definitieve versie van de PPWR (Packaging and Packaging Waste Regulation) gepubliceerd. De PPWR regelgeving betekent een ingrijpende wijziging ten opzichte van de vorige richtlijnen en beslaat de hele levenscyclus van alle verpakkingen en verpakkingsafval. Vanaf 11 Februari 2025 is de PPWR officieel in werking getreden en vanaf 12 Augustus 2026 worden de maatregelen trapsgewijs ingevoerd in alle lidstaten.

Het doel van de PPWR is een efficiënte werking van de interne markt door de hoeveelheid verpakkingen te beperken, het volume en het gewicht ervan te verminderen, de productie van verpakkingsafval te voorkomen, het hergebruik van verpakkingen te vergroten, hoogwaardige recycling te garanderen, en andere vormen van terugwinning van verpakkingsafval te beperken.

De PPWR regelgeving maakt integraal deel uit van de Green Deal en het New Circular Economy Action Plan. De richtlijn bestaat uit twee onderdelen: de eisen waaraan verpakkingen moeten voldoen en richtlijnen om verpakkingsafval te voorkomen.

Duurzaamheidseisen (H2/H3)

Alleen verpakkingen die voldoen aan Artikel 5 tot en met 12 van deze regelgeving mogen op de Europese markt worden gebracht.

Artikel 5: Eisen voor stoffen in verpakkingen

Verpakkingen worden zo vervaardigd dat de aanwezigheid en concentratie van zorgwekkende stoffen tot een minimum wordt beperkt. De som van de concentratieniveaus van lood, cadmium, kwik en chroom6 als gevolg van stoffen aanwezig in verpakkingen of verpakkingscomponenten mag niet hoger zijn dan 100 mg/kg. Ook het gebruik van PFAS in verpakkingen wordt verboden.

Artikel 6: Recyclebare verpakkingen

Alle verpakkingen moeten recyclebaar zijn in 2030. Dit betekent dat ze moeten voldoen aan nader uit te werken 'design for recycling' criteria. Daarnaast moeten ze effectief en efficiënt worden ingezameld, gesorteerd en gerecycled tot een secundaire grondstof die geschikt is om primair materiaal te vervangen. De eisen hiervoor worden voor 2030 uitgewerkt in verschillende categorieën, afhankelijk van het percentage van de verpakking dat recyclebaar is (A, B, C en D) en daarna verder aangescherpt in 2035.

A	B	C	D	E
≥ 95%	≥ 90%	≥ 80%	≥ 70%	< 70%
Packaging is considered as recyclable; EPR licence fee to be modulated according to grades				banned from 2030

Artikel 7: Minimumgehalte aan gerecycled materiaal in kunststof verpakkingen

Vanaf 1 januari 2030 moeten kunststof verpakkingen de volgende percentages post-consumer recycleaat bevatten:

- 30% voor PET voedselverpakkingen
- 10% voor andere voedselverpakkingen (geen PET)
- 30% voor eenmalige drankflessen
- 35% voor alle andere verpakkingen

Dit minimum aandeel gaat per 1 januari 2040 verder omhoog naar respectievelijk 50-25-65-65%. Er is een uitzondering voor gevaarlijke goederen, verpakkingen bestemd voor kleine kinderen, medische producten en composteerbare verpakkingen.

Artikel 8 - Biobased grondstoffen in kunststof verpakkingen

Uiterlijk 12 februari 2028, evalueert de Commissie de stand van de technologische ontwikkeling en de milieuprestaties van biogebaseerde kunststofverpakkingen.

Artikel 9 – Composteerbare Verpakkingen

Uiterlijk 12 februari 2028, moeten de volgende verpakkingen voldoen aan de norm voor compostering onder industrieel gecontroleerde omstandigheden in installaties:

- stickeretiketten op groenten en fruit
- thee-, koffie- of andere drankzakjes, bedoeld zijn om samen met het product te worden gebruikt en weggegooid;

Artikel 10 – Minimalisering verpakkingen

Uiterlijk 1 januari 2030 zorgt de fabrikant of importeur ervoor dat de in de handel gebrachte verpakkingen zo zijn ontworpen dat het gewicht en het volume ervan worden beperkt tot het minimum dat nodig is om de functionaliteit ervan te garanderen, rekening houdend met de vorm en het materiaal waaruit de verpakking is gemaakt.

Verpakkingen die niet nodig zijn om te voldoen aan een van de prestatiecriteria van bijlage IV en verpakkingen met kenmerken die alleen bedoeld zijn om het waargenomen volume van het product te vergroten, zoals dubbele wanden, tussenbodems en onnodige lagen, mogen niet op de markt gebracht worden.

Vanaf 2030 mag de lege ruimte in groeps-, transport- en e-commerce verpakkingen maximaal 50% zijn (Artikel 24).

Verder komt er vanaf 2030 een verbod op de volgende specifieke kunststof verpakkingen (Bijlage V):

- Multipacks voor het bundelen van meerdere eenheden
- Verpakkingen voor onbewerkte groente en fruit (<1,5 kg)
- Portieverpakkingen in de Horeca voor consumptie op locatie en voor toiletartikelen en cosmetica in hotels
- Lichtgewicht tasjes, tenzij noodzakelijk om voedselverspilling tegen te gaan

Artikel 11 – Herbruikbare verpakkingen

Lidstaten moeten maatregelen nemen om de toename van systemen te stimuleren om hergebruik mogelijk te maken. Er zijn minimum doelstellingen voor distributeurs voor het inzetten van herbruikbare verpakkingen voor het transport van goederen binnen de EU in de volgende toepassingen voor 2030 (Artikel 29):

Transportverpakkingen of verzendverpakkingen, in de vorm van pallets, kunststof dozen, bakken, kratten, bulkcontainers, emmers, vaten en bussen van om het even welke afmetingen en materialen, met inbegrip van flexibele formaten of pallethoezen of spanbanden:

- 40% hergebruik voor verpakkingen ingezet binnen de EU regio
- 100% hergebruik voor verpakkingen ingezet binnen een EU land

Uitgezonderd zijn: kartonnen dozen, verpakkingen voor gevaarlijke goederen, grote machines en flexibele verpakkingen voor voedingsmiddelen.

Verzamelverpakkingen, in de vorm van dozen, uitgezonderd van karton, gebruikt om een bepaald aantal producten samen te voegen tot een voorraad- of inventariseerbaarheid:

- 10% hergebruik voor verpakkingen ingezet binnen de EU regio
- 100% hergebruik voor verpakkingen ingezet binnen een EU land

Drankverpakkingen(alcoholisch en niet-alcoholisch, met uitzondering van zuivel, wijn en gedestilleerde dranken)

- 10% hergebruik van drankverpakkingen

Afhaalsector: drinkbekers en voedselcontainers voor warme en koude dranken, kant- en klare maaltijden (Artikel 32/33)

- Uiterlijk 12 februari 2027 > Verplichting inzake het aanbieden van mogelijkheid aan consumenten voor navulling in eigen houder.
- Uiterlijk 12 februari 2028 > Verplichting inzake het aanbieden van herbruikbare verpakking die onder een systeem voor hergebruik valt.

Artikel 12 – Etikettering van verpakkingen

Op verpakkingen moet een etiket komen met informatie over de materiaalsamenstelling, om het sorteren door de consument te vergemakkelijken. Dezelfde labels moeten op afvalbakken komen te staan.

Er moeten ook uniforme labels komen met informatie over recycleaat in plastic verpakkingen. En herbruikbare verpakkingen moeten voorzien zijn van een QR-code die toegang geeft tot relevante informatie die hergebruik mogelijk maakt.

Beheer van verpakkingen en verpakkingsafval (H8)

Artikel 43: Preventie van verpakkingsafval

Elke lidstaat vermindert het verpakkingsafval per hoofd van de bevolking (ten opzichte van baseline 2018) met tenminste:

- 5% in 2030
- 10% in 2035
- 15% in 2040

Artikel 44-47: Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV)

Producenten en importeurs, alle bedrijven die verpakkingen maken of gebruiken, zijn verantwoordelijk voor de inzameling, sortering en de recycling van hun verpakkingen. Dit wordt in Nederland collectief uitgevoerd door Verpact.

Artikel 50: Statiegeldsysteem

Uiterlijk op 1 januari 2029 treffen de lidstaten de nodige maatregelen om te zorgen voor de gescheiden inzameling van ten minste 90 gewichtsprocent van de volgende verpakkingsformaten die in een bepaald kalenderjaar voor het eerst in die lidstaat op de markt worden aangeboden:

- kunststof drankflessen voor eenmalig gebruik met een inhoud van maximaal drie liter, en
- metalen drankverpakkingen voor eenmalig gebruik met een inhoud van maximaal drie liter.

Artikel 52: Doelstellingen voor recycling

De lidstaten treffen de maatregelen die nodig zijn om op hun hele grondgebied de volgende doelstellingen voor recycling te halen:

- uiterlijk op 31 december 2025 ten minste 65 gewichtsprocent van al het geproduceerde verpakkingsafval
- uiterlijk op 31 december 2030 ten minste 70 gewichtsprocent van al het geproduceerde verpakkingsafval;

Technische documentatie en conformiteitsverklaring

Verplichtingen voor producenten (H4 en H6)

Voordat een verpakking op de Europese markt gebracht wordt, moeten producenten/importeurs een conformiteitsbeoordeling uitvoeren. Hierbij wordt een beoordelingsprocedure uitgevoerd, waarbij de fabrikant op eigen verantwoordelijkheid garandeert en verklaart dat de betrokken verpakking voldoet aan de eisen van de artikelen 5 tot en met 12 van deze verordening die van toepassing zijn op hen. De beoordeling betreft ondermeer het bepalen van het minimale verpakkingsvolume en -gewicht dat nodig is om de functionaliteit te waarborgen. De methodiek voor het uitvoeren van deze beoordeling wordt uitgewerkt in Bijlage IV en vastgelegd volgens de beoordelingsmethode van Bijlage VII. Dit moet worden vastgelegd in een verpakkingsdossier.

Prestatiecriteria (Bijlage IV)

De prestatiecriteria zijn de functionele eisen die gebruikt kunnen worden voor het bepalen van het minimale verpakkingsvolume en -gewicht.

- Productbescherming:** het ontwerp van de verpakking zorgt voor productbescherming vanaf het moment van verpakken of vullen tot aan het eindgebruik, met het oog op het voorkomen van aanzienlijke productbeschadiging, verlies, achteruitgang of verspilling. Eisen kunnen bestaan uit bescherming tegen mechanische of chemische schade, trillingen, compressie, vochtigheid, licht, zuurstof, microbiologische infectie, ongedierte, aantasting van organoleptische eigenschappen enz. en kunnen verwijzingen bevatten naar specifieke wetgeving waarin eisen worden gesteld aan de productkwaliteit.
- Fabricageprocessen van verpakkingen:** Het ontwerp van de verpakking moet compatibel zijn met de fabricage- en vulprocessen van de verpakking.
- Logistiek:** Het ontwerp van de verpakking zorgt voor een adequate en veilige distributie, transport, behandeling en opslag van het verpakte product.
- Informatie-eisen:** Het ontwerp van de verpakking moet ervoor zorgen dat alle noodzakelijke informatie over het verpakte product zelf, het gebruik, de opslag en het onderhoud ervan, inclusief veiligheidsinstructies, kan worden verstrekt aan gebruikers en consumenten.
- Hygiëne en veiligheid:** het ontwerp van de verpakking moet de veiligheid van de gebruiker en de consument garanderen, evenals de veiligheid en hygiëne van het product tijdens de distributie, het eindgebruik en de verwijdering.
- Wettelijke eisen:** het ontwerp van de verpakking moet ervoor zorgen dat de verpakking en het verpakte product kunnen voldoen aan de geldende wetgeving.
- Gerecycleerde inhoud, recycleerbaarheid en hergebruik:** het ontwerp van de verpakking zorgt voor recycleerbaarheid en opname van gerecycleerde inhoud zoals vereist krachtens deze verordening. Indien de verpakking bestemd is voor hergebruik, moet deze voldoen aan de eisen van artikel 11, lid 1, van deze verordening.

Conformiteit beoordelingsmethode (Bijlage VII)

Technische documentatie

De fabrikant stelt de technische documentatie samen. Aan de hand van die documentatie kan worden beoordeeld of de verpakkingen aan de toepasselijke eisen voldoen.

In de technische documentatie worden de toepasselijke eisen gespecificeerd, en zij heeft, voor zover relevant voor de beoordeling, betrekking op het ontwerp, de vervaardiging en de werking van de verpakkingen. De technische documentatie bevat, voor zover van toepassing, ten minste de volgende elementen:

- een algemene beschrijving van de verpakkingen en het beoogde gebruik daarvan;
- ontwerptekeningen, fabricagetekeningen en -materialen van componenten;
- de beschrijvingen en toelichtingen die nodig zijn voor het begrijpen van de in punt b) bedoelde tekeningen en van de schema's en de werking van de verpakking;
- een lijst met:
 - de in artikel 36 bedoelde geharmoniseerde normen die geheel of gedeeltelijk zijn toegepast;
 - de in artikel 37 bedoelde gemeenschappelijke specificaties die geheel of gedeeltelijk zijn toegepast;
 - andere relevante technische specificaties die voor meet- of berekeningsdoeleinden worden gebruikt;
 - bij gedeeltelijk toegepaste geharmoniseerde normen of gemeenschappelijke specificaties: een aanduiding van de toegepaste delen;
 - indien geen geharmoniseerde normen of gemeenschappelijke specificaties zijn toegepast: een beschrijving van de toegepaste oplossingen om aan de in punt 1 bedoelde eisen te voldoen;
- een kwalitatieve beschrijving van de manier waarop de in de artikelen 6, 10 en 11 bedoelde beoordelingen zijn uitgevoerd, en
- testverslagen.

Conformiteitsverklaring

De fabrikant stelt voor een verpakkingstype een schriftelijke conformiteitsverklaring op en houdt deze verklaring, samen met de technische documentatie, gedurende tien jaar nadat de verpakking in de handel is gebracht ter beschikking van de nationale autoriteiten.